

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ5/2022

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα την 4^η Φεβρουαρίου έτους δυο χιλιάδες είκοσι δύο (2022), ημέρα Παρασκευή και ώρα 9:00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45& Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος

Μέλη: Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μαρία Στυλιανίδου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού –Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Φιλία Κοντραφούρη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Φιλία Κοντραφούρη, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη (μέσω τηλεδιάσκεψης), οι οποίες και αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κατά τη διάταξη του άρθρου 32, παρ. 2 περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας ψυχομετρικών εργαλείων για την αξιολόγηση του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων, συνολικού προϋπολογισμού 1.427.280 € προ ΦΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

Με το με αριθμό πρωτ. 300/04.11.2021 αίτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη στις 05.11.2021 με αριθμ. πρωτ. 6655, όπως το αίτημα συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ. 3/10.01.2022 έγγραφο που παρελήφθη από την Αρχή στις 11.01.2022 με αριθμ. πρωτ. 106, ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την «προμήθεια ψυχομετρικών εργαλείων για την αξιολόγηση του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων», συνολικού προϋπολογισμού **1.427.280 € προ ΦΠΑ** (1.765.704 € συμπ. ΦΠΑ), με επίκληση της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

Επιπροσθέτως, με το δεύτερο εκ των ανωτέρω εγγράφων του Υπουργείου Δικαιοσύνης υπεβλήθησαν διευκρινήσεις και συμπληρωματικά έγγραφα για την αιτούμενη παραπάνω σύμβαση.

I. Ιστορικό-πραγματικά περιστατικά

Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

1. Όπως προκύπτει από το με αριθμό πρωτ. 300/04.11.2021 αίτημα της Μονάδας Β' (Παρακολούθησης δράσεων και Υλοποίησης έργων) της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Δικαιοσύνης προς την Αρχή, αυτή εισηγήθηκε την προμήθεια των ψυχομετρικών εργαλείων Minnesota Multiphasic Personality Inventory – 2 (MMPI-2) και αναλώσιμων αυτών για την αξιολόγηση του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων όλης της χώρας με προτεινόμενη ανάδοχο την εταιρεία ISON PSYCHOMETRICS Ε.Π.Ε. που, με βάση του ισχυρισμούς της αιτούσας, διατηρεί τα αποκλειστικά εκδοτικά δικαιώματα των υπό προμήθεια σταθμισμένων εργαλείων στην ελληνική γλώσσα καθώς και δικαιώματα αποκλειστικής διάθεσης της έκδοσης αυτής καθώς και να προβαίνει αυτοτελώς η ίδια σε εξετάσεις με τα εργαλεία αυτά στην ελληνική επικράτεια μέχρι το Φεβρουάριο του 2026.

2. Ειδικότερα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει υπογράψει την από 23/12/2020 προγραμματική σύμβαση με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (Γ.Γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής) με αντικείμενο την άσκηση της αρμοδιότητας υλοποίησης της πράξης «Ψυχομετρική αξιολόγηση

προσωπικού σωφρονιστικών καταστημάτων» με κωδικό ΟΠΣ 5034802 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020». Το προτεινόμενο Έργο, αφορά στην εφαρμογή ενός επιμέρους τμήματος Επιχειρησιακού Σχεδίου (ΕΣ) στον τομέα της αναδιοργάνωσης της λειτουργίας και την υποστήριξη του προσωπικού που ασχολείται ως διοικητικό προσωπικό καθώς και στους κλάδους φύλαξης (ΔΕ Φύλαξης και ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης), στα Καταστήματα Κράτησης.

Δυνάμει της παραπάνω προγραμματικής σύμβασης, η ειδική υπηρεσία Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Δικαιοσύνης αναλαμβάνει την άσκηση για λογαριασμό του κυρίου του έργου (Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη) να λειτουργήσει ως δικαιούχος του έργου έναντι της Ε.Υ.Δ. Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020» και να υλοποιήσει το σύνολο της παραπάνω Πράξης. Σύμφωνα με το άρθρο 4 της σύμβασης εν προκειμένω, η διάρκεια της δεν δύναται να ξεπεράσει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Σύμφωνα με την απόφαση Ένταξης Πράξης με αρ. πρωτ. 456/03.06.2021 «*Η προτεινόμενη Πράξη έχει ως στόχους: - την διενέργεια 4.500 αξιολογήσεων σε πρώτο στάδιο από ειδικούς επιστήμονες που θα επισκεφθούν τα Καταστήματα Κράτησης. - Την επεξεργασία των στοιχείων και την σύνταξη συμπερασμάτων-προτάσεων επί του αντικείμενου εξέτασης. - Την παρουσίαση των αποτελεσμάτων στα αρμόδια στελέχη του ΥΔ και συνδρομή στην εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της κατανομής του προσωπικού. - Επαναξιολόγηση του προσωπικού μετά από 12 μήνες και ανάλυση των αποτελεσμάτων της παρέμβασης. Για την υλοποίηση της Πράξης θα απαιτηθούν 9.000 άδειες χρήσης του ειδικού ψυχομετρικού εργαλείου οι οποίες θα επεξεργασθούν από ειδικό επιστημονικό προσωπικό με την συνδρομή τεχνολογικού εξοπλισμού που είναι προσαρμοσμένος στις απαιτήσεις των ερωτηματολογίων. Αναλυτικότερα, θα μεταθούν κλιμάκια πιστοποιημένων ψυχολόγων/ψυχιάτρων στα 34 Σωφρονιστικά Καταστήματα που λειτουργούν σε όλη την χώρα και στα οποία υπηρετούν 4.500 Σωφρονιστικοί Υπάλληλοι.*

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο με αρ. πρωτ. 300/04.11.2021 έγγραφο της αιτούσας, για την υλοποίηση της εν λόγω Πράξης «*θα μεταθούν κλιμάκια πιστοποιημένων ψυχολόγων/ψυχιάτρων στα 34 Σωφρονιστικά Καταστήματα που λειτουργούν σε όλη την χώρα και στα οποία υπηρετούν 4.500 Σωφρονιστικοί Υπάλληλοι.*

Στόχος συνυπολογίζοντας και τις παραμέτρους υλοποίησης του έργου (έλλειψη εξειδικευμένων και πιστοποιημένων ψυχολόγων, μετακινήσεις προσωπικού σε μια κεντρική δομή όπου πραγματοποιείται η εξέταση κλπ.) είναι η παροχή ολοκληρωμένης υπηρεσίας από τον ανάδοχο του έργου, η οποία θα περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

1. Προμήθεια έως 9.000 αδειών χρήσης του εργαλείου,
2. Αποστολή στα σωφρονιστικά καταστήματα, εξειδικευμένου προσωπικού για την διενέργεια του Α΄ κύκλου του τεστ. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η μετακίνηση του προσωπικού και η αναστάτωση στην καθημερινή λειτουργία των δομών,

3. Επεξεργασία των ερωτηματολογίων από εκπαιδευμένους και πιστοποιημένους με ευθύνη του αναδόχου στην χρήση του εργαλείου ψυχολόγους . Με αυτόν τον τρόπο, η επιλογή, ειδική εκπαίδευση και πιστοποίηση των ψυχολόγων δεν επιβαρύνει την ΓΓΑΠ,
 4. Σύνταξη των απαραίτητων εκθέσεων και συμβολή στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΑΠ,
 5. Εκπαίδευση των ψυχολόγων που υπηρετούν στα σωφρονιστικά καταστήματα στην χρήση του εργαλείου. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της πράξης και η συνεργασία με τους υπηρετούντες ψυχολόγους,
 6. Επανεξέταση του προσωπικού μετά από 24 μήνες και σύνταξη τελικών αποτελεσμάτων.
- Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας και επιταχύνεται η διαδικασία αξιολόγησης συγκριτικά με την μεθοδολογία που θα πρέπει να ακολουθηθεί εάν η αξιολόγηση διενεργηθεί με ίδια μέσα».

3. Σχετικά με το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της προμήθειας η αιτούσα παραθέτει τον παρακάτω πίνακα στον οποίο αποτυπώνονται τα απαιτούμενα παραδοτέα (ανά πακέτο εργασίας) καθώς και το οικονομικό αντικείμενο της διαπραγμάτευσης (βάσει του εγκεκριμένου εντύπου ανάλυσης κόστους της Πράξης):

<u>ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΥΠΟΕΡΓΟΥ</u>	<u>ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ</u>	<u>ΠΟΣΟΤΗΤΑ</u>	<u>ΚΟΣΤΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΜΕ ΦΠΑ</u>
Π.1 ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΔΕΙΩΝ-ΜΕΛΕΤΕΣ			
Π.1.1 Ερωτηματολόγια	Αριθμός (Τεμάχια)	Έως 9.000	6,61 €
Π.1.2 Απαντητικά	Αριθμός (Τεμάχια)	Έως 9.000	0,84 €
Π.1.3 Λογισμικό Παραγωγής Αποτελεσμάτων	Αριθμός (Άδειες)	Έως 9.000	13,19 €
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			185.760 €
Π.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ			
Π.2.1.A Συντονισμός (Πιστοποιημένο επιστημονικό προσωπικό – Project Manager)	Ανθρωπομήνες	5,94	4.000 €
Π.2.1.B Συντονισμός (Πιστοποιημένο επιστημονικό προσωπικό – Junior)	Ανθρωπομήνες	23,76	2.900 €
Π.2.2 Τεύχη συμπερασμάτων - προτάσεων	Αριθμός (Τεμάχια)	2	10.000 €
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			112.664 €
Π.3 ΟΜΑΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ			
Π.3.1.A Επιστημονική Υποστήριξη (Πιστοποιημένο επιστημονικό προσωπικό – Project Manager)	Ανθρωπομήνες	17,82	4.000 €
Π.3.1.B Επιστημονική Υποστήριξη (Πιστοποιημένο επιστημονικό προσωπικό – Senior)	Ανθρωπομήνες	40	3.500 €
Π.3.2 Δαπάνες Υλοποίησης	Αριθμός (Επισκέψεις)	68	2.058,62 €
Π.3.3 Επεξεργασία – Παραγωγή ατομικών εκθέσεων	Αριθμός (Τεμάχια)	Έως 9.000	124 €
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			1.467.280 €

Το σύνολο των δαπανών του έργου θα βαρύνουν τις πιστώσεις του ΠΔΕ και συγκεκριμένα τον ενάρθρο κωδικό ΣΑΕ 2021ΣΕ42010001.

4. Ως προς τον ευρύτερο στόχο του Επιχειρησιακού Σχεδίου που καλείται να υπηρετήσει η υλοποίηση της «ψυχομετρικής αξιολόγησης του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων» που αποτελεί και αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, η απόφαση ένταξης πράξης με αρ. 456/03-06-2021 αναφέρει τα εξής:

“Οι Υπάλληλοι των κλάδων Φύλαξης (ΔΕ Φύλαξης και ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης), αποτελούν ιδιαίτερο τμήμα με κύριο καθήκον την φύλαξη των κρατούμενων είτε στους εσωτερικούς είτε στους εξωτερικούς χώρους κάθε Σωφρονιστικού Καταστήματος. Η άσκηση των καθηκόντων τους γίνεται υπό ιδιαίτερες και στρεσογόνες συνθήκες και συμπεριλαμβάνει ένοπλη υπηρεσία. Για τον σκοπό αυτό, προβλέπεται η εισαγωγή τους σε Σχολές Σωφρονιστικών Υπαλλήλων για τα αρχικά στάδια εκπαίδευσης. Η εκπαίδευση των Υπαλλήλων δεν περιλαμβάνει έναν ιδιαίτερα κρίσιμο τομέα που αφορά στην ψυχομετρική αξιολόγηση των κατόχων υπηρεσιακού οπλισμού (τον οποίο μεταφέρουν και εκτός υπηρεσίας). Έχει καταγραφεί σειρά περιστατικών με θύματα από την χρήση του οπλισμού, από Υπαλλήλους οι οποίοι αντιμετώπισαν προσωπικά προβλήματα που οφείλονταν ή εντάθηκαν από το ιδιαίτερα στρεσογόνο περιβάλλον εργασίας τους. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (Γ.Γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής), λαμβάνοντας υπόψη ότι άλλες Υπηρεσίες όπως η Ελληνική Αστυνομία, η Δημοτική Αστυνομία Δήμου Αθηναίων αλλά και την διεθνή πρακτική, έχει ως στόχο την δημιουργία ενός συστήματος ψυχομετρικής αξιολόγησης του προσωπικού που εργάζεται στα Καταστήματα Κράτησης ώστε να επιτύχει την ορθολογική κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού και την απασχόληση του, σε τομείς που δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια τόσο την δική του όσο και των συναδέλφων του. Η Ψυχομετρική αξιολόγηση θεωρείται απαραίτητη γιατί μέσω της χρήσης του ειδικού ψυχομετρικού εργαλείου που χρησιμοποιεί ήδη το Κέντρο Μελετών Ασφάλειας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (MMPI-2) το οποίο είναι το μοναδικό ψυχομετρικό τεστ στον κόσμο που γίνεται δεκτό σε δικαστικό πλαίσιο για τη σύνθεση ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης. Χρησιμοποιείται για την ανάληψη ευαίσθητων θέσεων επικινδυνότητας ή ασφάλειας, στον επαγγελματικό προσανατολισμό και στην επιλογή προσωπικού και επεξεργάζεται από ειδικό επιστημονικό προσωπικό. Χρησιμοποιείται στην κλινική πράξη για διάγνωση ψυχοπαθολογίας, ώστε να αναγνωρίζονται κρίσιμοι ψυχολογικοί παράγοντες στην επιλογή προσωπικού για ευαίσθητες θέσεις επικινδυνότητας ή ασφαλείας και σε δικαστικά πλαίσια”.

5. Ως προς την εξέταση της ψυχικής υγείας των σωφρονιστικών υπαλλήλων με τα υπό ανάθεση ψυχομετρικά εργαλεία, ήτοι το τεστ MMPI-2 η αιτούσα στο με αρ. πρωτ. 300/04.11.2021 έγγραφό της αναφέρει τα εξής:

«Οι συνθήκες εργασίας στα σωφρονιστικά καταστήματα είναι ιδιαίτερες απαιτητικές, τόσο για το διοικητικό προσωπικό, όσο και για τους φύλακες, αναδεικνύοντας την ανάγκη να διαπιστώνονται περιοδικά οι επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των υπηρετούντων στις αντίστοιχες υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνεται πρόνοια για την πρόληψη επιβαρυντικών και ανεπιθύμητων ή και επικίνδυνων συμπεριφορών, προς όφελος των ίδιων των εργαζομένων και της υπηρεσίας.

Για την κάλυψη της ανάγκης αυτής, η μεθοδολογία που έχει καθιερωθεί σε άλλες χώρες συνίσταται στην εξέταση με κατάλληλα ψυχομετρικά εργαλεία. Η εξέταση με επιστημονικά ψυχομετρικά τεστ συγκεντρώνει σειρά από πλεονεκτήματα έναντι άλλων επιλογών: είναι συγκεκριμένη και αντικειμενική, παρέχει μετρήσιμα αποτελέσματα, δεν είναι χρονοβόρα, είναι χαμηλού κόστους, επιτρέπει να συγκεντρώνονται στατιστικά συγκρίσιμα δεδομένα και διευκολύνει την τεκμηρίωση για την λήψη ενδεδειγμένων μέτρων προς κατάλληλη αντιμετώπιση των θεμάτων που τυχόν διαπιστώνονται.

Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθ. 23 του ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/23.02.2007), το τεστ προσωπικότητας MMPI που προβλέπεται στο άρθρο 8 του π.δ. 135/2006 στο οποίο υποβάλλονται οι υποψήφιοι για ειδικό ένστολο προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας, αντικαθίσταται με το τεστ προσωπικότητας MMPI 2 (το τεστ του Πανεπιστημίου της Μινεσότα). Πρόκειται για το πιο διερευνηθέν εργαλείο για την αξιολόγηση της ενήλικης ψυχοπαθολογία στον κόσμο, το οποίο επεξεργάζεται ειδικό επιστημονικό προσωπικό και χρησιμοποιείται για διάγνωση ψυχοπαθολογίας, ώστε να αναγνωρίζονται κρίσιμοι ψυχολογικοί παράγοντες στην επιλογή προσωπικού για ευαίσθητες θέσεις επικινδυνότητας ή ασφάλειας και σε δικαστικά πλαίσια. Το αναθεωρημένο αυτό εργαλείο, η μεγαλύτερη αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος στάθμισής του και οι πρόσθετες κλίμακες εγκυρότητας και περιεχομένου, έχει υιοθετηθεί σε όλο τον κόσμο, και από έρευνα στην αγορά ψυχομετρικών τεστ, προέκυψε ότι είναι το μόνο κατάλληλο, διαθέσιμο στην Ελληνική γλώσσα για την εξέταση ένοπλων φυλάκων. Χρησιμοποιείται ευρύτατα για γρήγορες, ακριβείς και χαμηλού κόστους κλινικές διαγνώσεις, για την διαπίστωση κρίσιμων χαρακτηριστικών προσωπικότητας στην αξιολόγηση και επιλογή προσωπικού νευραλγικών θέσεων, καθώς και στο δικαστήριο ως αποδεικτικό μέσον. Το τεστ αυτό περιλαμβάνει πάνω από 120 διαφορετικούς δείκτες για την αξιολόγηση της προσωπικότητας, γεγονός που το καθιστά μοναδικό σε ακρίβεια. Επιπλέον, διαθέτει 8 διαφορετικές κλίμακες εγκυρότητας, που αξιολογούν βάσιμα την ειλικρίνεια των πληροφοριών που παρέχει ο εξεταζόμενος, προσδίδοντας στο τεστ υψηλό δείκτη αξιοπιστίας.

Τα αποτελέσματα επεξεργάζονται από πιστοποιημένους στην χρήση του εργαλείου ψυχολόγους και συντάσσονται ανωνυμοποιημένες ατομικές εκθέσεις.

Το MMPI-2 χρησιμοποιείται ευρέως από τον δημόσιο τομέα στις πλείστες χώρες του NATO, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, για διαδικασίες εξέτασης ατόμων (ένστολων/ένοπλων και μη) που ασκούν δραστηριότητες, στις οποίες η διαταραχή της ψυχικής ισορροπίας μπορεί να έχει σοβαρές ανεπιθύμητες επιπτώσεις στην ασφάλεια των πολιτών ή των ίδιων. Είναι χαρακτηριστικό, ότι το τεστ χρησιμοποιείται μεταξύ άλλων από την EUROPOL και την INTERPOL, ενώ με πρωτοβουλία και χορηγία της Διεθνούς Ένωσης Αρχηγών Αστυνομίας (CPIU) οργανώθηκε ειδική ημερίδα για το MMPI-2 ήδη το 2005.

Η μεθοδολογία του Πολυδιάστατου Ερωτηματολογίου Προσωπικότητας της Μινεσότα αναπτύχθηκε και εξελίχθηκε από το δημόσιο Πανεπιστήμιο της Μινεσότα των ΗΠΑ αρχικά την περίοδο του β' παγκοσμίου πολέμου και σταδιακά καθιερώθηκε διεθνώς ως το εγκυρότερο

εργαλείο για την εξέταση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας, την διαπίστωση ψυχοπαθολογικών στοιχείων και την πρόβλεψη ανεπιθύμητων συμπεριφορών σε απαιτητικά εργασιακά περιβάλλοντα. Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία του τεστ τεκμηριώνονται βάσει χιλιάδων επιστημονικών μελετών που έχουν δημοσιευτεί για το συγκεκριμένο τεστ (η πιο πρόσφατη καταγραφή τους καταλαμβάνει 282 σελίδες), ενώ υποστηρίζεται και από δημοσιεύσεις ερευνών εξειδικευμένων στο χώρο της Δικαιοσύνης και του Σωφρονισμού (παρατίθεται συν. ενδεικτική βιβλιογραφία). Η σύγχρονη έκδοση του MMPI-2 που αντικατέστησε το ιστορικό τεστ, κυκλοφόρησε στις ΗΠΑ το 1989 και αναβαθμίστηκε περαιτέρω το 2001 και το 2003. Το MMPI-2, εκτός των ΗΠΑ, έχει εκδοθεί μεταφρασμένο και σταθμισμένο σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται οι περισσότερες χώρες της ΕΕ: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σουηδία, Τσεχία, όπου χρησιμοποιείται για ανάλογους σκοπούς.

Από την κυκλοφορία της ελληνικής έκδοσης το 2006 και τη δημοσίευση της ελληνικής στάθμισης (N. Karaminas, P. Georgakas, et.al.: Cross-cultural robustness of MMPI2: The Greek standardization. *International Psychology Bulletin*, Vol. 11 No. 3, Summer 2007), έχουν προμηθευτεί και χρησιμοποιούν επιτυχώς το MMPI-2 δεκάδες δημόσιοι φορείς στην Ελλάδα και την Κύπρο».

6. Ως προς τη χρήση του MMPI-2 στην εξέταση ενστόλων στο ίδιο ως άνω έγγραφο αναφέρονται τα παρακάτω:

«Η εξέταση με το MMPI-2 με σκοπό την τοποθέτηση προσωπικού σε θέσεις ευθύνης σε καίριους τομείς (αστυνομία, πυροσβεστική, αεροπορία, στρατός, φυλακές, δικαστήρια, ναυτιλία κλπ.) έχει καθιερωθεί σε πολλές χώρες. Η χρήση του MMPI-2 στο χώρο της Φύλαξης και Ασφάλειας είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη και τεκμηριωμένη βάσει εκτεταμένης εμπειρίας με ένστολο προσωπικό. Η υψηλή χρηστικότητα του τεστ έγκειται στο ότι παρέχει ακριβείς ενδείξεις για ένα ευρύ φάσμα ανεπιθύμητων συμπεριφορών, οι οποίες μεταξύ πολλών παραγόντων αναφέρονται σε αντικοινωνικά χαρακτηριστικά και αφορούν στη χρήση ουσιών, κατάχρηση εξουσίας, μη συμμόρφωση με νόμους και κανόνες, άσκηση βίας και άλλες παραβατικές συμπεριφορές κρίσιμες για την άσκηση του επαγγέλματος του Σωφρονιστικού Φύλακα. Το MMPI-2, προσφέρει και σημαντικές πληροφορίες για τη θετική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε διάφορες θέσεις, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε εξεταζόμενου.

Σημαντικοί παράγοντες τους οποίους διασφαλίζει το MMPI-2 είναι οι εξής:

- Είναι εύκολο στη χορήγηση. Χορηγείται με χαρτί και μολύβι ή μέσω Υπολογιστή. Το ερωτηματολόγιο μπορεί επίσης να εκφωνηθεί.
- Για τη συμπλήρωσή του αρκεί επίπεδο αποφοίτου υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Η βαθμολόγησή του και η παραγωγή αποτελεσμάτων γίνονται αυτόματα μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, εξασφαλίζοντας έτσι την αντικειμενικότητα και την εγκυρότητα της διαδικασίας.

- Πληροί υψηλές προδιαγραφές σε σχέση με τα καθιερωμένα επιστημονικά κριτήρια που αφορούν στην ακρίβεια, εγκυρότητα και αξιοπιστία.
- Είναι αντικειμενικό στη δομή, οπότε τα συμπεράσματα βασίζονται σε δικαιολογήσιμα κριτήρια και όχι σε διαδικασίες που έχουν ερμηνευθεί βάσει κλινικών εντυπώσεων.
- Είναι δίκαιο προς όλους τους εξεταζόμενους, γεγονός με ιδιαίτερη σημασία, καθώς χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της συναισθηματικής σταθερότητας. Αυτό προκύπτει διότι αποδεικνύεται ότι εφαρμόζονται και διατηρούνται οι ίδιες υψηλές προδιαγραφές και επιστημονικά κριτήρια, ανεξάρτητα από το φύλο, ή όποιες διαφορές μπορεί να υπάρχουν μεταξύ των εξεταζομένων.
- Διαθέτει μια τεράστια ερευνητική βάση σχετική με την ερμηνεία του σε ότι αφορά σε υγιείς /μη κλινικούς πληθυσμούς όπως π.χ. σε ενόπλους φύλακες. Το τεστ υποστηρίζεται από ξεκάθαρους και ευρέως καθιερωμένες ερμηνευτικές στρατηγικές.
- Έχει αποδειχθεί η εγκυρότητά του σε σχέση με την πρόβλεψη προβλημάτων ψυχικής υγείας και προσωπικότητας, τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την εργασία, όπως για παράδειγμα παρορμητική και ανεύθυνη συμπεριφορά, δυσκολίες στις κοινωνικές και διαπροσωπικές σχέσεις, καθώς και αντικοινωνικές στάσεις και συμπεριφορά.
- Οι κλίμακες που χρησιμοποιούνται στη αξιολόγηση έχουν αποδεδειγμένη αξιοπιστία, πράγμα που προκύπτει από το γεγονός ότι το τεστ διαθέτει ερευνητική βιβλιογραφία που αποδεικνύει ότι οι δείκτες του είναι ψυχομετρικά αξιόπιστοι».

7. Περαιτέρω η αιτούσα παραθέτει επιπλέον στοιχεία σχετικά με τη συμβολή της αξιολόγησης με τα προαναφερθέντα ψυχομετρικά εργαλεία στην αύξηση της παραγωγικότητας των εργαζομένων:

«Το MMPI-2 χρησιμοποιείται στην εξέταση ένοπλων με σκοπό τον εντοπισμό εκείνων των δεικτών που καταγράφουν την ψυχική επιβάρυνση ή και προβλέπουν την ακαταλληλότητα ανάληψης καθηκόντων, ειδικών ή στο σύνολο. Μπορεί να αποκαλύψει την συνολική ψυχολογική Ευστάθεια, τα επίπεδα Άγχους, την Εγρήγορση, την ευχέρεια στην Ανάπτυξη σχέσεων, την ικανότητα Αυτοσυγκράτησης και την Ψυχραιμία, την Κατάθλιψη και τον Αυτοκτονικό Ιδεασμό. Σύμφωνα με δημοσιευμένες μελέτες, οι κλίμακες της Ψυχοπαθητικής απόκλισης, του Ψεύδους, της Ψυχασθένειας, της Υπομανίας και άλλες, αποτελούν αξιόπιστους παράγοντες πρόβλεψης της συνολικής εργασιακής επίδοσης. Για παράδειγμα, ένα υψηλό σκορ στην κλίμακα της Υπομανίας θα μπορούσε να προβλέψει παρορμητικότητα και έλλειψη ορθής κρίσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι δημοσιεύθηκε σε μελέτη, πως άτομα που είχαν εμπλακεί σε δύο ή περισσότερα επεισόδια πάλης/σωματικής βίας προ ένοπλου επαγγέλματος, κατά τη συμπλήρωση του MMPI-2 σημείωσαν υψηλές τιμές στην κλίμακα της Ψυχοπαθητικής απόκλισης, της Σπανιότητας και της Υπομανίας. Σε άλλη μελέτη βρέθηκε ότι άτομα που σημείωσαν υψηλές τιμές στην κλίμακα του Αλκοολισμού είχαν περισσότερες μέρες απουσίας από την εργασία τους. Πρόσφατη έρευνα κατέδειξε ότι υψηλές τιμές στην κλίμακα της Ψυχοπαθητικής Απόκλισης συνδέεται με την αντισυμβατική συμπεριφορά ένοπλων. Σε άλλες δημοσιεύσεις αναφέρεται ότι ανυψώσεις στα κλίμακες της Ψυχοπαθητικής απόκλισης, της Υποχονδρίας, της Σχιζοφρένειας και της Κοινωνικής Εσωστρέφειας έχει βεβαιωθεί ότι σχετίζονται με αντιπαραγωγικότητα.

Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό ότι το τεστ περιέχει ειδικές κλίμακες Ψεύδους, ώστε να μην μπορεί ο εξεταζόμενος να δώσει απαρατήρητος άλλη εικόνα από την πραγματική. Στις διαδικασίες αξιολόγησης ή επιλογής εργαζομένων οι εξεταζόμενοι συχνά προσπαθούν να παρουσιάσουν μια ιδιαίτερα θετική εικόνα εαυτού, με στόχο να δείξουν μια εικόνα καλύτερη από την πραγματικότητα. Ιδιαίτερα η αμυντικότητα, αφορά στην επιφυλακτική στάση του εξεταζόμενου απέναντι στο τεστ. Το MMPI-2 παρέχει ευρείες και εκτενείς κλίμακες εντοπισμού της αμυντικότητας. Μάλιστα, εκτός από τις γενικές κλίμακες του Ψεύδους και της Αμυντικότητας υπάρχει και η κλίμακα της Υπερβολικά θετικής αυτοπαρουσίασης. Η εν λόγω κλίμακα μέσω των υποκλιμάκων της δίνει πληροφορίες και για τους λόγους που μπορεί να ευθύνονται για την αμυντική στάση του υποψήφιου εξεταζόμενου όπως π.χ. η άρνηση του θυμού, γεγονός εξαιρετικά χρήσιμο στην ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Ενώ αναφέρθηκαν κριτήρια που συνδέονται με ανεπιθύμητες και επιβλαβείς συμπεριφορές, συγκεκριμένοι δείκτες μπορούν να αποτελέσουν κριτήριο επιλογής και όχι αποκλεισμού. Για παράδειγμα, η πρόβλεψη της αποφασιστικότητας, ως επιθυμητό χαρακτηριστικό για μια θέση ή για μια προαγωγή, προκύπτει από ένα υψηλό σκορ στην κλίμακα της Κυριαρχίας και ένα χαμηλό στην κλίμακα της Κοινωνικής εσωστρέφειας.

Ενδεικτικά μετρώμενα χαρακτηριστικά του τεστ είναι τα εξής:

- ✓ Αντικοινωνική συμπεριφορά
- ✓ Διαπροσωπική δυσπιστία
- ✓ Παρεκκλίνουσες σκέψεις και συμπεριφορές
- ✓ Συναισθηματική αστάθεια
- ✓ Ενοχική προδιάθεση
- ✓ Προδιάθεση για κατάχρηση ουσιών
- ✓ Μη αμυντική προσέγγιση στη διαχείριση συγκρούσεων/σχέσεων
- ✓ Αντοχή σε συνθήκες πίεσης/συναισθηματικός έλεγχος
- ✓ Αποδοχή ανατροφοδότησης, επίβλεψης
- ✓ Επαρκής έλεγχος παρόρμησης
- ✓ Θετική στάση /απουσία αρνητικών στάσεων
- ✓ Ακεραιότητα
- ✓ Αξιοπιστία
- ✓ Πρωτοβουλία / Κίνητρο για επίτευξη στόχων/Ηγεσία
- ✓ Συμμορφώνεται με κανόνες και κανονισμούς
- ✓ Έλεγχος θυμού
- ✓ Προσαρμοστικότητα / Ευελιξία
- ✓ Εγρήγορση / προσοχή στη λεπτομέρεια
- ✓ Διαπροσωπική ευαισθησία
- ✓ Διαπροσωπικό ενδιαφέρον / κοινωνικό ενδιαφέρον
- ✓ Ομαδική εργασία / ικανότητα εργασίας με άλλους

Σημειωτέον ότι το τεστ έχει την ίδια προβλεπτική αξία για κρατούμενους, αιτούντες διάφορες άδειες, καθώς και για σκοπούς προανάκρισης».

8. Με το με αρ. πρωτ. 6655/23.11.2021 έγγραφό της Αρχής, ζητήθηκε από την αιτούσα να συμπληρωθεί ο φάκελος κατά τα κατωτέρω αναλυτικώς επί λέξει αναφερόμενα:

«...3.1 Από τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα με το φάκελο του παραπάνω αιτήματος έγγραφα δεν προκύπτει με σαφήνεια το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης με διαπραγμάτευση. Συγκεκριμένα, στο θέμα του αιτήματος αναγράφεται ότι πρόκειται «για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης της Πράξης “Ψυχομετρική αξιολόγηση του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων” με MIS 5034802» στο πλαίσιο των ΑΠ 7, 8 και 9 του ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα» του ΕΣΠΑ 2014-2020» και το αυτό προκύπτει και από τον συνημμένο στη σελίδα 11 του αιτήματος Πίνακα με τα υπό προμήθεια είδη και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης. Εξάλλου, το αντικείμενο αυτό της σύμβασης φαίνεται να ταυτίζεται – τουλάχιστον όσον αφορά το κομμάτι των υπηρεσιών - και με το αντικείμενο της από 23/12/2021 Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, όπως προκύπτει από το άρθρο 6 με τίτλο «Παραδοτέα Έργου – Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης».

Παρόλα αυτά όμως, στο σχέδιο της απόφασης του φορέα σας περί έγκρισης για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης (συν. 15) και συγκεκριμένα στη σελίδα 3 αναφέρεται μόνο «η προμήθεια ψυχομετρικών εργαλείων και αναλωσίμων αυτών» με CPV 33156000-8 (Συσκευές για ψυχολογικές δοκιμές), χωρίς να περιλαμβάνεται και η παροχή υπηρεσιών της «ψυχομετρικής αξιολόγησης του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων» και το αντίστοιχο CPV. Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε να μας αποσαφηνίσετε το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης με διαπραγμάτευση (λχ εάν πρόκειται για σύμβαση προμήθειας ή για σύμβαση υπηρεσιών ή για μια μικτή σύμβαση προμήθειας/υπηρεσίας και στην τελευταία περίπτωση, ποιο είναι το κύριο αντικείμενο αυτής με βάση τους κανόνες του άρθρου 4 του ν. 4412/2016 σχετικά με την υψηλότερη εκτιμώμενη αξία).

3.2 Επίσης, παρακαλούμε να μας αποστείλετε το «πλήρες» σώμα του από 13/02/2003 Συμφωνητικού έκδοσης του Ελληνικού MMPI-2, καθώς και της από 11/04/2006 συμφωνίας αποκλειστικής συνεργασίας της εταιρείας “ISON PSYCHOMETRICA” με το Πανεπιστήμιο της Μιννεσότα, στην αγγλική γλώσσα με συνημμένη τη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

3.3. Αναφορικά με την εφαρμογή της διάταξης της υποπεριπτ. γγ', της ' περ. β, της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 παρακαλούμε να παρασχεθεί τεκμηρίωση ότι το Πανεπιστήμιο της Μιννεσότα έχει αποκλειστικά δικαιώματα ή δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σχετικά με τα υπό ανάθεση ψυχομετρικά εργαλεία, λ.χ. στοιχεία/ή και βεβαιώσεις περί αποκλειστικότητας από ανεξάρτητο φορέα ή με παραπομπή σε ειδική και συγκεκριμένη βιβλιογραφία ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

Περαιτέρω, λαμβανομένων οπ' όψιν ότι υπάρχουν πολλά εργαλεία αξιολόγησης νοητικών ικανοτήτων, παρακαλούμε να τεκμηριωθεί ότι τα αιτούμενα δεν είναι μόνο «τα παγκοσμίως πιο δεδομένα», όπως ισχυρίζεσθε, αλλά είναι και τα μοναδικά. Προς το σκοπό αυτό θα ήταν σκόπιμο να παρασχεθεί ειδική τεκμηρίωση εκ της οποίας να προκύπτουν οι λόγοι που

καθιστούν αδύνατη την προσφυγή σε υποκατάστατη λύση -τεχνικώς ισοδύναμες λύσεις ή τεχνικώς ισοδύναμα προϊόντα- καθώς και/ή παράθεση όλων των ενεργειών που προηγήθηκαν για την εξεύρεση τέτοιας λύσης (ενδεικτικά αναφέρεται έρευνα αγοράς / αλληλογραφία με αρμοδίους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς κ.ο.κ που έχουν στο αντικείμενό τους την προμήθεια συναφών εργαλείων αξιολόγησης νοητικών ικανοτήτων ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο)...

9. Με το με αρ. πρωτ. 3/10.01.2022 έγγραφο που υπέβαλε συμπληρωματικά η αιτούσα αναφέρει ειδικότερα ότι: «Αντικείμενο της ψυχομετρικής εξέτασης των σωφρονιστικών υπαλλήλων δεν είναι η εν γένει εξέταση των νοητικών τους ικανοτήτων αορίστως, αλλά η διαπίστωση του κατά πόσον η ενασχόλησή τους με το απαιτητικό, επίπονο και επαχθές καθήκον της επιβολής της τάξης σε έγκλειστους παραβατικούς και εγκληματίες έχει επιβαρύνει την ψυχική τους αντοχή και ικανότητα, οδηγώντας ενδεχομένως σε ψυχικές καταστάσεις από τις οποίες ελλοχεύει κίνδυνος για την σωματική ακεραιότητα και την ζωή των ίδιων είτε πολιτών. Η συστηματική καταγραφή αυτών των στοιχείων αποσκοπεί στην εμπειριστατωμένη αξιολόγησή τους ώστε να τεκμηριωθεί η λήψη κατάλληλων μέτρων από την πολιτεία για την ασφαλή λειτουργία των φυλακών, την διασφάλιση της σύννομης συμπεριφοράς κατά την άσκηση της υπηρεσίας, την αποφυγή κινδύνων από ανθρωπίνο λάθος και την συνολική βελτίωση των συνθηκών εργασίας στα καταστήματα κράτησης της χώρας. Το έργο στο σύνολο του συνίσταται στην συστηματική συγκέντρωση αντικειμενικών στοιχείων και την μελέτη τους, που έχει ως σκοπό να εντοπίσει, να αποτυπώσει με επιστημονικά ορθό τρόπο και να αναδείξει τα φαινόμενα της εργασιακής εξουθένωσης που εκτιμάται ότι επικρατούν στα Σωφρονιστικά Καταστήματα, να προτείνει τεκμηριωμένους με τα συγκεντρωθέντα στοιχεία τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης της ψυχικής επιφόρτισης και εφόσον αυτοί υλοποιηθούν, να επαναλάβει τον κύκλο της Ψυχομετρικής Αξιολόγησης για να προσμετρηθεί και καταδειχθεί η βελτίωση. Υπό αυτή την έννοια το έργο αποτελούσε πάγιο αίτημα των υπαλλήλων των Σωφρονιστικών Καταστημάτων».

10. Με το προαναφερθέν με αρ. πρωτ. 3/10.01.2022 έγγραφο συμπληρωματικών στοιχείων η αιτούσα απαντά ως κάτωθι παρατίθενται (βλ. παρακάτω υπό στοιχείο 19επ.) στα τεθέντα με το έγγραφο της Αρχής ερωτήματα 3.2. και 3.3. α' και β', καθώς και παραθέτει σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές.

11. Τέλος, στο υποβληθέν αίτημα περιλαμβάνεται σχέδιο απόφασης του οργάνου διοίκησης του αιτούντος που εγκρίνει την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 για την «προμήθεια ψυχομετρικών εργαλείων για την αξιολόγηση του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων», συνολικού προϋπολογισμού 1.427.280 € προ ΦΠΑ (1.765.704 € συμπ. ΦΠΑ), με επίκληση της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων), κατόπιν έκδοσης σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ (άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011).

II. Νομικό πλαίσιο

12. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

13. Στο άρθρο 2 “Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)” του ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζεται ότι:

[...] 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...] 8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, [...] 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, που δεν εμπíπτουν στην περίπτωση 7α. Στις συμβάσεις υπηρεσιών περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις συμβουλευτικών υπηρεσιών, που έχουν ως αντικείμενο το σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με τη μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας.

14. Η διάταξη του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

«Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...] β) 140.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 215.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για

διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...] Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις ως άνω περιπτώσεις α', β' και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.»

15. Στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. β του ν. 4412/2016 (Α' 147), οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β και γ της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται: «[...] 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: αα) ο στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης, ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, βγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ) και βγ) εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης.»

16. Επιπλέον, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, «λόγω των επιζήμιων επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση γνωστοποίηση προκήρυξης σύμβασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις που είτε η δημοσίευση είναι αδύνατη, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει και για τα οποία δεν ευθύνεται, είτε είναι σαφές εξ αρχής ότι η δημοσίευση δεν θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο ανταγωνισμό ή σε καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την προμήθεια, μεταξύ άλλων και γιατί αντικειμενικά υπάρχει μόνο ένας οικονομικός φορέας που μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα έργα τέχνης, όπου η ταυτότητα του καλλιτέχνη συνδέεται άρρηκτα με τον μοναδικό χαρακτήρα και την αξία του έργου τέχνης. Η αποκλειστικότητα μπορεί να οφείλεται και σε άλλους λόγους, όμως μόνο καταστάσεις αντικειμενικής αποκλειστικότητας μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, εφόσον η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με στόχο τη μελλοντική διαδικασία προμήθειας. Οι αναθέτουσες αρχές που επικαλούνται αυτή την εξαίρεση θα πρέπει να αιτιολογούν γιατί δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές ή υποκατάστατα, όπως η χρήση εναλλακτικών διαύλων διανομής ακόμα και εκτός του κράτους μέλους της αναθέτουσας αρχής ή να εξετάζουν παρεμφερή από άποψη λειτουργίας έργα, αγαθά και υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις που η κατάσταση της αποκλειστικότητας οφείλεται σε τεχνικούς λόγους, αυτοί θα πρέπει να προσδιορίζονται με ακρίβεια και να αιτιολογούνται κατά περίπτωση. Θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, επί παραδείγματι, την τεχνική αδυναμία

άλλων οικονομικών φορέων να επιτύχουν τις απαιτούμενες επιδόσεις ή την αναγκαιότητα χρήσης ειδικής τεχνογνωσίας, εργαλείων ή μέσων που μόνον ένας φορέας διαθέτει. Οι τεχνικοί λόγοι μπορεί να προέρχονται επίσης από ειδικές απαιτήσεις διαλειτουργικότητας που πρέπει να πληρούνται για να εξασφαλιστεί η λειτουργία των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών. [...]».

17. Σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 2,3 του ν. 4314/2014 με τίτλο «Επιτάχυνση της εκτέλεσης υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων» [...] «2. Στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων προμηθειών αγαθών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παρ. 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 (Α'204), ως ισχύει, ο έλεγχος της αρμόδιας Αρχής Διαχείρισης έπεται του ελέγχου της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) και η Αρχή Διαχείρισης γνωμοδοτεί με βάση τη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά τη διατύπωση της δικής της γνώμης. 3. Για αναθέσεις συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων προμηθειών αγαθών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων, που υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως προβλέπεται κάθε φορά, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 2 παρ. 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 (Α'204), ως ισχύει, και δεν διενεργείται ο αντίστοιχος έλεγχος της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.».

18. Σύμφωνα με το άρθρο 324 του ν. 4700/2020 με τίτλο «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» [...] «ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ - 1.Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. 2.Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, και μέχρι το όριο της παρ. 1, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών των υπηρεσιών ή φορέων αυτών. 3.Ειδικά για τις συμβάσεις των παρ. 1 και 2, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000,00) ευρώ».

III. Νομική εκτίμηση

19. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης αφορά στη σύναψη μεικτής δημόσιας σύμβασης υπηρεσίας και προμήθειας, με την έννοια της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4412/2016 «*Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογής στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25)*». Ειδικότερα, η υπό ανάθεση σύμβαση αποτελείται εν μέρει από υπηρεσίες, με CPV 85121270-6: Ψυχιατρικές ή ψυχολογικές υπηρεσίες, προϋπολογισμού 1.147.280,00 €, και εν μέρει από προμήθειες, με CPV 33156000-8: Συσκευές για ψυχολογικές δοκιμές, προϋπολογισμού 187.760,00 €, όπως προκύπτει και από το Έντυπο Ανάλυσης Κόστους που υποβλήθηκε στην Αρχή. Συνεπώς, κύριο αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάθεση υπηρεσιών ψυχομετρικής αξιολόγησης των υπαλλήλων των σωφρονιστικών καταστημάτων, όπως προκύπτει από την υψηλότερη εκτιμώμενη αξία τους.

20. Λαμβάνοντας υπόψη ότι **α)** το αίτημα αφορά στην ανάθεση μεικτής δημόσιας σύμβασης υπηρεσίας και προμήθειας, κατόπιν προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 και **β)** η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη ποσού ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων εξήντα επτά χιλιάδων διακοσίων ογδόντα ευρώ (1.467.280,00 €) πλέον ΦΠΑ για την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια ψυχομετρικών εργαλείων (CPV: 33156000 – 8 Συσκευές για ψυχολογικές δοκιμές και τη διενέργεια ψυχομετρικής αξιολόγησης του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων (CPV: 33156000 – ψυχιατρικές ή ψυχολογικές υπηρεσίες), υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

21. Επίσης, επειδή η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι κάτω των 5.000.000 ευρώ, προκύπτει αρμοδιότητα της Αρχής και σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. 2 και 3 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014, δεδομένου ότι δεν υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως συγχρηματοδοτούμενη δημόσια σύμβαση, λόγω ποσού).

22. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν

λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΚ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13, της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48, της 14.09.2004, Υπόθεση C-385/02, της 12.01.1994, Υπόθεση C-296/92, της 17.11.1993, Υπόθεση C-71/02, της 10.03.1987, Υπόθεση C-199/85).

23. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

Στο πλαίσιο της Πράξης «Ψυχομετρική αξιολόγηση προσωπικού σωφρονιστικών καταστημάτων» (ΚΩΔ. ΟΠΣ: 5034802) των ΑΠ 7, 8 & 9 του Επιχειρησιακού προγράμματος (ΕΠ) «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020» του ΕΣΠΑ 2014-2020, η Ειδική Υπηρεσία Επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αιτήθηκε την προμήθεια ψυχομετρικών εργαλείων για να τα χρησιμοποιήσει στην ψυχομετρική αξιολόγηση όλου του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων της χώρας. Ειδικότερα, η παραπάνω Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης έχει υπογράψει την από 23/12/2020 προγραμματική σύμβαση με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (Γ.Γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής) με αντικείμενο την άσκηση της αρμοδιότητας υλοποίησης της πράξης «ψυχομετρική αξιολόγηση προσωπικού σωφρονιστικών καταστημάτων» ως δικαιούχος του έργου για λογαριασμό του κυρίου του έργου, ήτοι του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Παραδοτέα της εν λόγω πράξης αποτελούν η προμήθεια ψυχομετρικών τεστ και υπηρεσίες ψυχομετρικής αξιολόγησης προσωπικού, οι οποίες περιλαμβάνουν ανάλυση αποτελεσμάτων, επιστημονική υποστήριξη με ημερίδες συνεντεύξεων και τέλος το λογισμικό παραγωγής αποτελεσμάτων.

24. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 32 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να προσφεύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση ή διαγωνισμό, η δε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, και στην περίπτωση προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (υποπερίπτωση γγ', της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 32 ίδιου του ως άνω νόμου.)

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, συνάγεται ότι για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών πρέπει, κατά κανόνα, να διενεργείται ανοικτός ή κλειστός διαγωνισμός, και μόνο κατ' εξαίρεση η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάψει σύμβαση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, αφού η διαδικασία αυτή συνιστά παρέκκλιση από τις αρχές της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής σε διαδικασίες για την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης στο μέτρο που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο, όταν για λόγους, μεταξύ άλλων, σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η δε σύμβαση μπορεί να ανατεθεί **μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα**

και υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο, η δε απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι λόγοι που στοιχειοθετούν τη μοναδικότητα του εν λόγω φορέα έναντι άλλων ομοειδών επιχειρήσεων **πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς** (πρβλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 4169/2013, VI Τμ. 6018/2015, 3264/2013, 36/2010).

Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης πρέπει να ερμηνεύονται συστατικά (βλ. ΔΕΕ, Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα Roiares Maduro της 17ης Δεκεμβρίου 2008, υπόθ. C-250/07, Επιτροπή κατά Ελληνική Δημοκρατία, σκ. 12 και ΔΕΕ, αποφ. της 18ης Μαΐου 1995, υπόθ. C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλία, σκ. 23, της 28ης Μαρτίου 1996, υπόθ. C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκ. 13 και της 17ης Οκτωβρίου 2011, Επιτροπή κατά Ελλάδος, υπόθ. C- 601/2010, σκ. 32), καθόσον εισάγουν παρέκκλιση από τον κανόνα της σύναψης των δημοσίων συμβάσεων κατόπιν προκήρυξης διαγωνισμού, το δε βάρος απόδειξης ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικά οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την παρέκκλιση φέρει η αναθέτουσα αρχή, η οποία κάθε φορά τις επικαλείται (πρβλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 2345/2017, 6868/2015, 3015, 3217/2012, Σ.τ.Ε. 1747/2011).

Συνεπώς, εφόσον συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, οι αναθέτουσες αρχές δύναται να προβούν, ύστερα από διαπραγματεύσεις, σε απευθείας ανάθεση προμηθειών και παροχής υπηρεσιών για λόγους τεχνικούς ή προστασίας δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, έχοντας όμως προηγουμένως σταθμίσει όλες τις οικονομοτεχνικές παραμέτρους, που καθιστούν συμφερότερη την προσφυγή σε αυτήν την όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επέβαλαν την απόφασή τους αυτή, διαφορετικά η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης δεν είναι νόμιμη (βλ. Πράξεις 186, 187, 188, 189, 190, 191/2006, 263/2007, 77/2008, 3334/2009, VI Τμ Ελ.Συν.).

25. Οι λόγοι που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, για την ανάθεση της αιτούμενης σύμβασης με την εταιρεία ISON PSYCHOMETRICA είναι οι εξής:

A) Ότι εκδότης και κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων (copyright) των συγκεκριμένων ψυχομετρικών εργαλείων (Πολυφασικό Ερωτηματολόγιο Προσωπικότητας MMPI-2), τα οποία έχουν μεταφραστεί και σταθμιστεί στον ελληνικό πληθυσμό όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι το Πανεπιστήμιο της Minnesota των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Για τη θεμελίωση του παραπάνω ισχυρισμού της, η αιτούσα προσκόμισε τα παρακάτω έγγραφα:

- Πιστοποιητικό του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων των ΗΠΑ για την κατοχύρωση του Φυλλαδίου ερωτήσεων (Softcover test booklet) του τεστ Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)

- Πιστοποιητικό του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων των ΗΠΑ για την κατοχύρωση του Φύλλου απαντήσεων (Softcover answer sheet) του τεστ Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)
- Πιστοποιητικό του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων των ΗΠΑ για την κατοχύρωση του Τεχνικού εγχειριδίου για την χορήγηση και βαθμολόγηση (Manual for administration and scoring) του τεστ Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)
- Πιστοποιητικό του Γραφείου Πνευματικών Δικαιωμάτων των ΗΠΑ για την κατοχύρωση του Τεχνικού εγχειριδίου για την χορήγηση, βαθμολόγηση και ερμηνεία, αναθεωρημένη έκδοση (Manual for administration, scoring and interpretation, revised edition) του τεστ Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2)

Β) Ότι η εταιρεία «ISON PSYCHOMETRICA Ε.Π.Ε.» είναι ο αποκλειστικός αδειούχος, εκδότης και κάτοχος των υπό ανάθεση ψυχομετρικών εργαλείων δυνάμει παραχώρησης από τον εκδότη και κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων αυτών, ήτοι το Πανεπιστήμιο της Minnesota των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Ειδικότερα, στο με αρ. πρωτ. 3/10.01.2022 έγγραφο, με το οποίο η αιτούσα υπέβαλε συμπληρωματικά στοιχεία, αναφέρεται ότι: «*Το δημόσιο Πανεπιστήμιο της Μιννεσότα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και το τμήμα Εκδόσεων του, με έδρα επί της διεύθυνσης 111 Third Avenue South, Suite 290, Minneapolis, MN55401-2520, USA είναι ιδιοκτήτης των πνευματικών δικαιωμάτων και εκδότης του ψυχομετρικού εργαλείου Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2 (MMPI-2) και έχει παραχωρήσει στην εταιρία ISON Psychometrica που εδρεύει στην διεύθυνση Λ. Ριανκούρ 64, Αθήνα 11523, Ελλάδα, τα αποκλειστικά εκδοτικά δικαιώματα στην Ελληνική γλώσσα, καθιστώντας την αποκλειστική δικαιούχο της Ελληνικής έκδοσης του εν λόγω Τεστ δυνάμει της από 13 Φεβρουαρίου 2003 Σύμβασής τους και εν προκειμένω με την τρέχουσα ανανέωσή της βάσει της οικείας ρήτρας 15(γ) τουλάχιστον μέχρι τον Φεβρουάριο του 2026, καθώς και δικαιώματα αποκλειστικής διάθεσης της έκδοσης αυτής για το ίδιο διάστημα. Βάσει της ως άνω σύμβασης η εν λόγω εταιρία είναι υποχρεωμένη να μεριμνά ώστε να εξασφαλίζονται η ίδια επαγγελματική προστασία και οι ίδιοι έλεγχοι στην επαγγελματική χρήση του μεταφρασμένου Τεστ που εφαρμόζονται στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και επομένως εξ όλων των ανωτέρω λόγων καθίσταται η μοναδική εταιρεία που έχει το δικαίωμα και την δυνατότητα να προβαίνει αυτοτελώς η ίδια σε εξετάσεις με το εργαλείο αυτό στην Ελληνική επικράτεια.*

Ως προς τα έγγραφα που ζητούνται στην παράγραφο 3.2 του εγγράφου σας, συνημμένα σας αποστέλλουμε όπως ζητούνται:

- Το σώμα της σύμβασης μεταξύ του Πανεπιστημίου της Μινεσότα και της εταιρείας ISON Psychometrica περί της παραχώρησης των αποκλειστικών δικαιωμάτων μετάφρασης και έκδοσης τους τεστ MMPI-2 στην Ελληνική γλώσσα
- Την επίσημη μετάφραση της ανωτέρω σύμβασης.
- Έγγραφο του Πανεπιστημίου της Μινεσότα από 11.04.06 που επιβεβαιώνει ότι το εν λόγω Πανεπιστήμιο πλην της αδείας που έχει παραχωρήσει βάσει της ανωτέρω

σύμβασης στην ISON Psychometrica για την Ελληνική έκδοση του τεστ MMPI-2 δεν έχει παραχωρήσει σε ουδένα έτερο την άδεια να εκδώσει στα Ελληνικά οιοδήποτε τεστ MMPI.

- Επίσημη μετάφραση του ανωτέρω εγγράφου.

Συμπληρωματικά στα ανωτέρω ζητηθέντα έγγραφα, επισυνάπτεται επιπρόσθετα πρόσφατο έγγραφο του Πανεπιστημίου της Μινнесότα που διαβεβαιώνει ότι η ανωτέρω σύμβαση μεταξύ του Πανεπιστημίου της Μινεσότα και της εταιρείας ISON Psychometrica περί της παραχωρήσεως των αποκλειστικών δικαιωμάτων μετάφρασης και έκδοσης τους τεστ MMPI-2 στην Ελληνική γλώσσα είναι σε ισχύ τουλάχιστον έως το 2026, οπότε και θα ανανεωθεί».

Γ) Επιπροσθέτως το αιτούν Υπουργείο ισχυρίζεται ότι τα υπό προμήθεια ψυχομετρικά εργαλεία MMPI-2 δεν είναι μόνο «τα παγκοσμίως πιο διαδεδομένα» εργαλεία πολύπλευρης αξιολόγησης, αλλά είναι και τα μοναδικά που μπορούν να προμηθευτούν τα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας για τον ειδικότερο σκοπό που προορίζονται. Προς το σκοπό αυτό παρασχέθηκαν από την αιτούσα οι παρακάτω λόγοι που καθιστούν αδύνατη την προσφυγή σε υποκατάστατη λύση -τεχνικώς ισοδύναμες λύσεις ή τεχνικώς ισοδύναμα προϊόντα.

Συγκεκριμένα, η αιτούσα αναφέρει επί λέξει τα εξής: “Υπάρχουν πράγματι πολλά ψυχομετρικά εργαλεία για την αξιολόγηση νοητικών ικανοτήτων αλλά, όπως προκύπτει από τα συγκεντρωθέντα στοιχεία, κανένα εξ’ αυτών πλην του Πολυφασικού Ερωτηματολογίου Προσωπικότητας της Μινεσότα-2 (MMPI-2) δεν εξετάζει και αξιολογεί εν τω συνόλω τους παράγοντες όπως:

- Αυτοκτονικός ιδεασμός (DEP4)
- Αντικοινωνικές Πρακτικές (ASP)
- Εχθρότητα (Ho)
- Παράνοια (Pa)
- Υπομανία (Ma)
- Παράξενη Διανόηση (BIZ)
- Κυνισμός (CYN)
- Εκρηκτική Συμπεριφορά (ANG1)
- Χαμηλή Αυτοεκτίμηση (LSE)
- Δυσλειτουργικά Αρνητικά Συναισθήματα (RC7)
- Κοινωνική Ευθύνη (Re)
- Θυμός (ANG)
- Επιθετικότητα (AGGR)
- Ψυχοπαθητική Απόκλιση (Pd)
- Διόγκωση του Εγώ (Ma4)
- Έλλειψη Ορίων (DISC)
- Παρεκκλίνουσες Εμπειρίες (RC8)
- Προδιάθεση για Εξάρτηση από Ουσίες (AAS, APS)
- Αυτο-αποξένωση (Pd5)

- Διαπροσωπική Καχυποψία (CYN2)
- Ιδέες Δίωξης (RC6)
- Απάθεια (Ma3),

η γνώση των οποίων είναι απαραίτητη για την άσκηση ιδιαίτερων καθηκόντων, όπως απαιτείται ιδίως για τις επαγγελματικές κατηγορίες που αντιμετωπίζουν πρόσωπα που χαρακτηρίζονται από παραβατική και εγκληματική συμπεριφορά, καθώς επιβεβαιώνεται από την βιβλιογραφία που ακολουθεί ως παράρτημα. Οι παρατιθέμενες πληροφορίες προκύπτουν από τα εγχειρίδια του τεστ: MMPI-2 Εγχειρίδιο για τη Χορήγηση Βαθμολόγηση & Ερμηνεία (ISBN 960-88799-1-4) και MMPI2 Αναδομημένες Κλίμακες (ISBN 960-88799-0-6).

Επειδή εν προκειμένω έχει εξέχουσα σημασία η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της ψυχομετρικής εξέτασης, το MMPI-2 είναι το μοναδικό ψυχομετρικό τεστ που παρέχει οκτώ κλίμακες και δύο υποκλίμακες άρα εν συνόλω 10 δείκτες εγκυρότητας-ασφαλείας, δηλαδή ειδικά επιλεγμένα λήμματα που μετρούν διάφορους τρόπους παραποίησης της πραγματικής του εικόνας που μπορεί να κάνει ηθελημένα ή αθέλητα ο εξεταζόμενος και συγκεκριμένα:

- Ασυνέπεια με μεταβολή απάντησης (VRIN)
- Προτίμηση απαντήσεων (TRIN)
- Ασυνήθιστες/σπάνιες απαντήσεις (F)
- Αλλαγή στάσης κατά την εξέταση (Fb)
- Έμφαση αρνητικής εικόνας (Fp)
- Συνειδητή άμυνα (ψευδώς θετική εικόνα) (L)
- Ασυνείδητη άμυνα (ψευδώς θετική εικόνα) (K)
- Προσπάθεια θετικής αυτοπαρουσίασης (S)
- Αναπάντητες/ασαφείς απαντήσεις (CNS)
- Δείκτης απόκρυψης (F-K)

Για την επιλογή του ψυχομετρικού εργαλείου που θα χρησιμοποιηθεί για το έργο διερευνήθηκαν και αντιπαρεβλήθησαν δημοσιευμένα στοιχεία για τα τεστ της αγοράς, όπως παρουσιάζονται στην σχετική βιβλιογραφία (Α. ΣΤΑΛΙΚΑΣ, Σ. ΤΡΙΛΙΒΑ, Π. ΡΟΥΣΣΗ: Τα ψυχομετρικά εργαλεία στην Ελλάδα, Πεδίο Αθήνα 2012, ISBN 978-960-546-081-5) και το διαδικτυο. Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν προκύπτει ότι κανένα άλλο ψυχομετρικό εργαλείο διαθέσιμο στην Ελληνική γλώσσα εκτός του MMPI-2 δεν εξετάζει τα παραπάνω απαραίτητα στοιχεία, ούτε ελέγχει διεξοδικά την αξιοπιστία του τρόπου συμπλήρωσης από τον εξεταζόμενο. Επίσης από την έρευνα επιβεβαιώθηκε ότι, όπως απαιτείται, το τεστ έχει σταθμιστεί στον Ελληνικό πληθυσμό και η ελληνική στάθμιση έχει δημοσιευθεί στο έγκριτο περιοδικό της American Psychological Association (N. Karaminas, P. Georgakas, et.al.: Cross-cultural robustness of MMPI2: The Greek standardization. International Psychology Bulletin, Vol. 11 No. 3, Summer 2007). Ως συνέπεια των ανωτέρω λόγων που συντρέχουν το τεστ MMPI-2 καθίσταται το μοναδικό κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό».

Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι τα υπό προμήθεια εργαλεία έχουν σταθμιστεί στα ελληνικά αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα που αποτελεί μία από τις προϋποθέσεις που συνηγορούν υπέρ της μοναδικότητας του τεστ για τον επιδιωκόμενο σκοπό, όπως έχει παραπάνω αναλυτικά παρατεθεί. Ειδικότερα για τη στάθμιση: «Οι ψυχομετρικές ιδιότητες ενός εργαλείου μέτρησης συνδέονται άρρηκτα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πολιτισμικού και γλωσσικού πλαισίου, στο οποίο κατασκευάζεται. Επομένως, η μεταφορά του εργαλείου σε ένα διαφορετικό πολιτισμικό πλαίσιο ή σε μία άλλη γλώσσα επιβάλλει την εκ νέου αξιολόγηση των ψυχομετρικών ιδιοτήτων του. Πιο συγκεκριμένα, τόσο η αξιοπιστία όσο και η εγκυρότητα του εργαλείου οφείλουν να επανεκτιμηθούν στο νέο πολιτισμικό ή γλωσσολογικό πλαίσιο πριν από την οριστική ερευνητική, κλινική ή πρακτική χρήση του. Απαραίτητη προϋπόθεση για την στάθμιση ενός τεστ αποτελεί η μελέτη αντιπροσωπευτικού δείγματος του πληθυσμού για τον οποίο προορίζεται το τεστ. Με τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής κατασκευάζονται νόρμες οι οποίες επιτρέπουν τη σύγκριση του ατόμου που εξετάζουμε με άλλα ομοιογενή άτομα. Η βαθμολογία από ένα τεστ διαθέτει εγκυρότητα μόνο αν είναι συγκρίσιμη με κάτι άλλο και προκειμένου γι αυτό το λόγο στην Ψυχομετρία χρησιμοποιούνται νόρμες. Οι νόρμες βοηθούν στη μετατροπή της ακατέργαστης βαθμολογίας σε σταθμισμένη [STANDARD SCORE]. Νόρμα είναι μια δομημένη διαδικασία (μέθοδος) εννοιολογικής απόδοσης της βαθμολογίας ενός ατόμου σε ένα τεστ. Η μέθοδος αυτή, δεν είναι τίποτε άλλο από τη σύγκριση της βαθμολογίας από το τεστ, με το δείγμα της στάθμισης. «Μέσω της διαδικασίας της στάθμισης μπορεί, λοιπόν, να αξιολογηθεί με αντικειμενικό τρόπο η βαθμολογία ενός εξεταζομένου ως προς τον γενικό πληθυσμό ή ως προς επιμέρους υποομάδες. Στόχος της στάθμισης είναι να παρέχει ένα πλαίσιο αναφοράς και να διευκολύνει την ερμηνεία των αποτελεσμάτων του τεστ» (Γαλανάκης, 2012) (πρβλ. προηγούμενη γνώμη της Αρχής με αρ. 49/2020)».

Περαιτέρω επιχειρήματα της αιτούσας σχετικά με τη μοναδικότητα του τεστ MMPI-2 ως κατάλληλου για το συγκεκριμένο έργο είναι ότι: «επιβεβαιώνεται και εκ του γεγονότος ότι είναι το μόνο τεστ που έχει ενταχθεί ονομαστικά στον νόμο Αριθμ. 7012/13/1-ό ΦΕΚ Β 454/13.4.2006 για την «Πρόσληψη ιδιωτών για τις ανάγκες ασφάλειας ή φρούρησης οποιασδήποτε εγκατάστασης ή χώρων Ν.Π.Δ.Δ., Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και Επιχειρήσεων, καθώς και για τη συνοδεία χρηματαποστολών αυτών», καθώς και στον νόμο Ν.3536/23.2.07 για την εξέταση των υποψηφίων Δημοτικών αστυνομικών. Ο νομοθέτης έχει δηλαδή αναγνωρίσει τη μοναδικότητα του τεστ αυτού για την εξέταση της ψυχικής ικανότητας ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν σε αντικείμενα σχετιζόμενα με την τήρηση της τάξης και την διαφύλαξη της ασφάλειας.

Για τους ίδιους λόγους το MMPI-2 χρησιμοποιείται από υπηρεσίες του δημοσίου που απασχολούν προσωπικό ανάλογων ψυχολογικών χαρακτηριστικών, όπως προκύπτει από τις συνημμένες γνωμοδοτήσεις σχετικά με την εξειδίκευση και μοναδικότητα του τεστ MMPI-2 για την ενδεδειχτή ψυχομετρική εξέταση ένοπλου προσωπικού. Χαρακτηριστικά, το Ψυχιατρικό-Ψυχολογικό Τμήμα της Ελληνικής Αστυνομίας δηλώνει ότι «προκειμένου η ΕΛΑΣ να διασφαλίσει ότι τα μέλη του προσωπικού της, τα οποία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους βρίσκονται αντιμέτωπα με πρόσωπα ύποπτα για παραβατικές συμπεριφορές, διαθέτουν,

πέραν της εκπαίδευσής τους τα απαραίτητα ψυχικά χαρακτηριστικά, ώστε να αντιμετωπίζουν με τον ενδεδειγμένο τρόπο και αποτελεσματικά τις έκρυθμες καταστάσεις που τυχόν προκύπτουν, αλλά ταυτόχρονα, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο που θα εγκυμονούσε τυχόν ανεξέλεγκτη συμπεριφορά για τους ίδιους, τους συναδέλφους τους και τους πολίτες, κατόπιν επισταμένης και ενδεδειγμένης έρευνας κατέληξε να προκρίνει την εξέτασή τους με το ενδεδειγμένο ψυχομετρικό τεστ, προκειμένου να εντοπιστούν ψυχολογικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ανεπιθύμητες και επικίνδυνες ενέργειες. Το μόνο τεστ διαθέσιμο στην Ελληνική γλώσσα, κατάλληλο για τον ανωτέρω σκοπό, βρέθηκε ότι είναι το πολυδιάστατο ερωτηματολόγιο προσωπικότητας της Μιννεσότα MMPI-2. Το τεστ αυτό περιλαμβάνει πάνω από 120 δείκτες για την αξιολόγηση της προσωπικότητας, γεγονός μοναδικό». Αντίστοιχα, το Κέντρο Αεροπορικής Ιατρικής της Πολεμικής Αεροπορίας δηλώνει ότι «όπως προέκυψε από σχετική έρευνα, το εν λόγω τεστ είναι το μοναδικό που παρέχει χρηστικές πληροφορίες όπως τη χρήση ουσιών, τη μη συμμόρφωση με νόμους και κανόνες, την άσκοπη χρήση βίας, την κατάχρηση εξουσίας και άλλες παραβατικές συμπεριφορές κρίσιμες για την άσκηση καθηκόντων του προσωπικού... το μόνο τεστ στην Ελληνική γλώσσα κατάλληλο για αυτό τον σκοπό είναι το MMPI-2», ενώ η Υπηρεσία Υγειονομικού του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής αναφέρει ότι «το MMPI-2 επιλέχθηκε ως το πιο α) έγκυρο και β) αξιόπιστο ψυχομετρικό εργαλείο για την ψυχομετρική αξιολόγηση των στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ».

Περαιτέρω, προς επιβεβαίωση των παραπάνω, συνημμένα παρατίθενται¹ συμβάσεις και τιμολόγια αγοράς του MMPI-2 και συναφών προς αυτό υπηρεσιών της προαναφερθείσας εταιρείας με τους δημόσιους φορείς:

- Ελληνική Αστυνομία
- Λιμενικό Σώμα
- Πυροσβεστικό Σώμα
- Πολεμική Αεροπορία/Κέντρο Αεροπορικής Ιατρικής
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη/Κέντρο Μελετών Ασφάλειας

Με την υιοθέτηση του εν λόγω τεστ που διαθέτει μοναδικά χαρακτηριστικά καταλληλότητας για το παρόν έργο, εκτός όλων των άλλων πλεονεκτημάτων, διασφαλίζεται και η ενότητα των προσεγγίσεων που ακολουθούνται τόσο στο σωφρονιστικό σύστημα, όσο και ευρύτερα στο δημόσιο, στοιχείο ουσιώδες για την συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων αντίστοιχων έργων και την ευρύτερη αξιοποίηση της πείρας που αποκτάται σε επιμέρους υπηρεσίες”.

Εν συνεχεία, η αιτούσα παραθέτει τις παρακάτω βιβλιογραφικές αναφορές:

¹ Παρατίθενται συνημμένα τα επικαλούμενα από την αιτούσα έγγραφα στο έγγραφο με αρ. πρωτ. 3/10.01.2022 που κατατέθηκε για τη συμπλήρωση του υπό εξέταση φακέλου.

1. Boes, J., Chandler, C., & Timm, H. (1997). Police integrity: Use of personality measures to identify corruption-prone officers. Monterrey, CA: Defense Personnel Security Research Center.
2. Brewster, J., & Stoloff, M. (1999). Using the good cop/bad cop profile with the MMPI-2. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 14, 29-34. doi: 10.1007/BF02830066
3. Conte, J., Heffner, T., Roesch, S., & Aasen, B. (2017). A person-centric investigation of personality types, job performance, and attrition. *Personality and Individual Differences*, 104, 554-559. doi: 10.1016/j.paid.2016.09.004
4. Cullen, M., Ones, D., Drees, S., Viswesvaran, C., & Langkamp, K. (2003, April 11-13). A meta-analysis of the MMPI and police officer performance. In S. Spilberg & D. Ones (Chairs), *Personality and work behaviors of police officers*. Symposium conducted at the 18th Annual Meeting of the Society of Industrial and Organizational Psychology, Orlando, FL.
5. Davis, R.D. , Rostow, C.D. , Pinkston, J.B. , Combs, D.R. , & Dixon, D.R. (2004). A re-examination of the MMPI-2 Aggressiveness and Immaturity Indices in law enforcement screening. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 19, 17-26.
6. Detrick, P., Chibnall, J., & Rosso, M. (2001). Minnesota Multiphasic Personality Inventory–2 in police officer selection: Normative data and relation to the Inwald personality inventory. *Professional Psychology: Research and Practice*, 32, 484-490. doi: 10.1037/0735-7028.32.5.484
7. Hargrave, G., Hiatt, D., & Gaffney, T. (1988). F+4+9+Cn: An MMPI measure of aggression in law enforcement officers and applicants. *Journal of Police Science and Administration*, 16, 268–273. Retrieved from <https://psycnet.apa.org/>
8. Sellbom, M., Fischler, G. & Ben-Porath, Y. (2007). Identifying MMPI-2 predictors of police officer integrity and misconduct. *Criminal Justice and Behavior*, 34, 985–1004. doi: 10.1177/0093854807301224
9. Sellbom, M., Fischler, G., & Ben-Porath, Y. (2007). Identifying MMPI-2 predictors of police officer integrity and misconduct. *Criminal Justice Behavior*, 34, 985-1004. doi: 10.1177/0093854807301224
10. Tarescavage, A., Corey, D., & Ben-Porath, Y. (2015). Minnesota Multiphasic Personality Inventory restructured form predictors in police officer problem behavior. *Assessment*, 22, 116-132. doi: 10.1177/1073191114534885
11. Tarescavage, A., Corey, D., Gupton, H., & Ben-Porath, Y. (2015). Criterion validity and practical utility of the Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2-Restructured Form (MMPI-2-RF) in assessments of police officer candidates. *Journal of Personality Assessment*, 97, 382-394. doi: 10.1080/00223891.2014.995800
12. Tarescavage, A., Fischler, G., Cappo, B., Hill, D., Corey, D., & Ben-Porath, Y. (2015). Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2-Restructured Form (MMPI-2-RF) predictors of police officer problem behavior and collateral self-report test scores. *Psychological Assessment*, 27, 125-137. doi: 10.1037/pas0000041
13. Tellegen, A. , Ben-Porath, Y.S. , McNulty, J.L. , Arbisi, P.A. , Graham, J.R. , & Kaemmer, B. (2003). *MMPI-2 Restructured Clinical (RC) Scales: Development, validation, and interpretation*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

14. Weed, N.C. , Butcher, J.N. , McKenna, T. , & Ben-Porath, Y.S. (1992). New measures for assessing alcohol and drug abuse with the MMPI-2: The APS and AAS. *Journal of Personality Assessment*, 58, 389-404.
15. Weiss, W., Buehler, K., & Yates, D. (1995). The Psychopathic Deviate scale of the MMPI in police selection. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 10, 57–60. doi: 10.1007/BF02812870
16. Weiss, W., Serafino, G., Serafino, A., Willson, W., & Knoll, S. (1998). Use of the MMPI-2 to predict the employment continuation and performance ratings of recently hired police officers. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 13, 40–44. doi: 10.1007/BF02819065

26. Συμπληρωματικά, η αιτούσα με την από 02/02/2022 τηλεμοιοτυπία (αρ. πρωτ. ΕΑΑΔΗΣΥ 607/03-02-2022) προσκομίζει την από 25/01/2022 Γνωμοδότηση του Αντιστράτηγου (ΥΓ) ΕΛΑΣ Ε.Α. [...], Ψυχολόγου, η οποία επισυνάπτεται στην παρούσα ως **Παράρτημα Α**.

27. Σημειωτέον, τέλος, ότι κατόπιν έρευνας στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας www.amazon.com διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν 375.000 λήμματα σχετικά με το MMPI εκ των οποίων 184.000 αφορούσαν το MMPI-2.

28. Από τους ανωτέρω ισχυρισμούς και τα προσκομιζόμενα στοιχεία του φακέλου, διαφαίνεται ότι προκύπτουν με σαφήνεια και πληρότητα οι ειδικότεροι λόγοι που δικαιολογούν την προσφυγή στη διαπραγμάτευση σύμφωνα με το αρ. 32 παρ.2 περ.β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, καθώς διαφαίνεται ότι ο ανάδοχος που έχει επιλεγεί είναι αυτός που διαθέτει τα αποκλειστικά πνευματικά δικαιώματα για τα υπό προμήθεια ψυχομετρικά εργαλεία αξιολόγησης τα οποία είναι τα μοναδικά διαθέσιμα στην ελληνική γλώσσα κατάλληλα για τον σκοπό που αναλυτικά περιγράφεται παραπάνω λόγω του πλήθους των στοιχείων της προσωπικότητας που εξετάζει καθώς και λόγω της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων του, όπως προκύπτει από τη συνημμένη ως Παράρτημα Γνωμοδότηση καθώς και από πολυάριθμες σχετικές επιστημονικές δημοσιεύσεις.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης**, επί του αιτήματος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2 περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την «*προμήθεια ψυχομετρικών εργαλείων για την αξιολόγηση του προσωπικού των σωφρονιστικών καταστημάτων*», συνολικού προϋπολογισμού **1.427.280 € προ ΦΠΑ** (1.765.704 € συμπ. ΦΠΑ), κατά τη διάταξη του άρθρου 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους

σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων), λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 4 Φεβρουαρίου 2022

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης